

Chapter: 6

प्र.१ (अ) खालील प्रश्न सोडवा.

(2)

1) प्रकाशाच्या मार्गात अपारदर्शक वस्तू आली असता तिची पडते.

2) चूक की बरोबर ते लिहा.

ज्या माध्यमाचा अपवर्तनांक जास्त असतो त्या माध्यातून प्रकाशकिरण जाताना ते स्तंभिकडे कमी वळतात.

प्र.२ खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(4)

1) चकचकीत आरशापेक्षा काचेचा लोलक चांगला परावर्तक असतो.

2) काचेचा लोलक (प्रिझम) व काचेची चीप (लादी).

3) माध्यमाचा निरपेक्ष अपवर्तनांक 1 पेक्षा कमी असू शकत नाही.

प्र.३ खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही ३)

(9)

1) इंद्रधनुष्य हे प्रकाशाचे अपस्करण, अपवर्तन आणि आंतरिक परावर्तन या तिन्ही नैसर्गिक घटनांचे एकत्रीकरण आहे.

2) i. प्रकाश किरण घन माध्यमातून विरल माध्यमात जातो हे दर्शविणारी आकृती काढा.
ii. मिळणाऱ्या निरीक्षणाचे कारण लिहा.

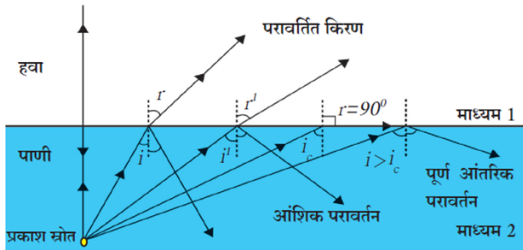
3) होळीच्या वेळी होळीच्या ज्वालांच्या पलीकडील वस्तू हलताना दिसतात. विधान स्पष्ट करा.

4) i. इंद्रधनुष्याची निर्मिती दर्शविणारी आकृती काढा.
ii. इंद्रधनुष्याची निर्मिती होण्यासाठी आवश्यक नैसर्गिक घटना लिहा.

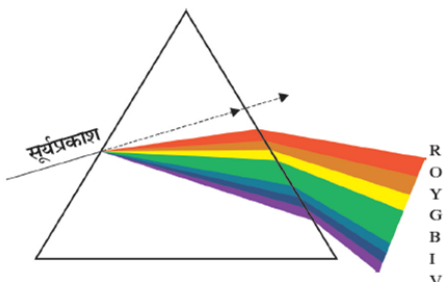
प्र.४ प्रश्नाचे एक उत्तर विस्तृत स्वरूपात लिहिणे.

(5)

1) आकृतीच्या सहाय्याने क्रांतिक कोन व पूर्ण आंतरिक परावर्तन स्पष्ट करा.

2)

- आकृतीत कोणती घटना दाखविली आहे?
- पांढऱ्या रंगाच्या घटक रंगाची नावे क्रमाने लिहा.
- काचेच्या लोलकाचा (प्रिझम) सर्वप्रथम वापर कोणी केला.

- iv. कोणता रंग सर्वात जास्त वळतो व कोणता सर्वात कमी?
- v. सातरंगी पट्ट्याला काय म्हणतात?

